

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА
ПСИХОЛОГІЇ**

Кафедра педагогіки, адміністрування і соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖЕНО

вищою радою ННІМП ДЗВО «Університет
менеджменту освіти»

12 вересня 2024 року, протокол № 7
Голова вищої ради ННІМП ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»

В.В. Супрун

**УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ І ФАНДРАЙЗИНГ
У СФЕРІ ОСВІТИ**

(назва навчальної дисципліни)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
(шифр за ОПП – ОК. 06)**

Рівень освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма: Педагогіка вищої школи. Андрагогіка

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Управління проєктами і фандрайзинг у сфері освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи. Андрагогіка» галузі знань 01 «Освіта/педагогіка» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

Автор-укладач робочої програми навчальної дисципліни:

Т. А. Махіня, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 2 від 4 вересня 2024 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 7 від 12 вересня 2024 р.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки Освітньо-професійна програма: Педагогіка вищої школи. Андрографіка	Навчальна дисципліна циклу обов'язкових освітніх компонентів Рік підготовки 1 Семестр 1
Загальна кількість годин – 120	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції 6 Практичні, семінарські 4 Самостійна робота 110 Вид контролю екзамен

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та аудиторної роботи становить 10 % / 90%.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Управління проєктами і фандрайзинг у сфері освіти» полягає у теоретичній і практичній підготовці майбутніх андрагогів до організації проєктної діяльності, управління проєктами в освітній сфері та пошуку ресурсів для їх впровадження.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Управління проєктами і фандрайзинг у сфері освіти»:

- ознайомити здобувачів з категорійним апаратом проєктного менеджменту та фандрайзингової діяльності;
- навчити ефективно застосовувати сучасні інструменти та методи управління проєктами на всіх етапах життєвого циклу, включаючи від виникнення ідеї до моніторингу і оцінки результатів;
- забезпечити здобувачів практичним досвідом у розробці власних проєктів, зокрема в написанні аплікаційних форм та оцінці ресурсів і ризиків проєкту, для їх успішної реалізації у сфері освіти дорослих;
- ознайомити з фандрайзингом як інструментом залучення різних донорів та ресурсів для освітніх проектів.

Предметом вивчення дисципліни «Управління проєктами і фандрайзинг у сфері освіти» є теоретичні основи та практичні аспекти управління проєктами в освітній сфері, а також залучення фінансових та інших ресурсів для їх реалізації.

У результаті викладання навчальної дисципліни «Управління проєктами і фандрайзинг у сфері освіти» основна увага приділяється оволодінню студентами **професійними компетентностями**:

Інтегральна компетентність – здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту освіти або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) (СК):

- СК1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.
- СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.
- СК3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.
- СК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.
- СК7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі

галузей знань.

- СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.
- СК9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Здобувачі вищої освіти повинні отримати наступні очікувані програмні результати навчання:

- РН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.
- РН 10. Приймати ефективні, відповіальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ОСВІТНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Тема 1. Основи проектного менеджменту в освіті

Проектний менеджмент як ключова технологія управління інноваціями в освітніх організаціях.

Визначення проєкту в освітньому контексті: унікальність, тимчасовість, цілеспрямованість. Види проєктів в освіті: навчальні, дослідницькі, інфраструктурні, міжнародні грантові ініціативи.

Основні компоненти проектного менеджменту: завдання, ресурси, терміни, якість. Особливості освітніх проєктів: врахування потреб різних стейкхолдерів. Відмінності проектного менеджменту в освіті від бізнес-сфери: внутрішня мотивація учасників та суспільна цінність проєктів.

Роль керівника проєкту в освіті: навички комунікації, планування та лідерства. Етапи створення проектно-орієнтованої освітньої організації: інтеграція проєктів у стратегію закладу.

Виклики у впровадженні проектного менеджменту в освітніх закладах і способи їх подолання.

Тема 2. Етапи життєвого циклу освітнього проєкту

Підготовка проєкту: формулювання мети, визначення цільової аудиторії та зацікавлених сторін.

Аналіз даних, вивчення контексту та ресурсного забезпечення на етапі збору інформації.

Створення робочого плану проєкту: деталізація задач, етапів, розподіл ролей і відповідальності. Трикутник обмежень в управлінні проєктами та його застосування в освітньому середовищі.

Формування бюджету та оцінка фінансових ризиків.

Реалізація проєкту: координація роботи команди, управління змінами та вирішення проблем.

Моніторинг прогресу проєкту: використання ключових показників ефективності.

Завершення проєкту: підготовка підсумкової документації, фінальний звіт.

Оцінка результатів проєкту: аналіз досягнення мети та якості виконання.

Узагальнення досвіду проєкту: створення рекомендацій для майбутніх ініціатив.

Кейси успішних освітніх проєктів: приклади, висновки, уроки для практичного застосування.

Тема 3. Інструменти та технології для управління освітніми проектами

Огляд програмних засобів для управління проектами: Trello, Asana, Microsoft Project, Monday.com. Інтеграція цифрових платформ для дистанційного управління освітніми проектами. Інструменти для командної співпраці: Google Workspace, Slack, Miro. Використання технологій штучного інтелекту для аналізу даних та прогнозування ризиків.

Системи управління ресурсами: облік фінансів, людських та інформаційних ресурсів. Інструменти для візуалізації проектних процесів: діаграми Ганта, канбан-дошки.

Методи ситуаційного аналізу у проектному менеджменті: SWOT та SNW-аналізи внутрішнього середовища, PEST-аналіз зовнішнього середовища, логічна матриця для визначення цілей, завдань і результатів проекту, GAP-аналіз визначення розриву між поточним станом і бажаними результатами. Модель 7 START як комплексний підхід до управління проектами.

Стратегії комунікації у проекті: онлайн-конференції, опитування, звіти для зацікавлених сторін. Екологічний підхід до реалізації проектів: економія ресурсів, сталий розвиток.

Аналіз успішних кейсів впровадження інструментів проектного менеджменту в освіті.

Тема 4. Освітній краудсорсинг як проектний підхід до вирішення освітніх проблем

Сутність, мета та потенціал краудсорсингу для вирішення освітніх проблем. Історія розвитку та приклади успішного використання краудсорсингу в освіті.

Поширені моделі та приклади освітнього краудсорсингу: створення підручників, удосконалення освітніх програм, розробка онлайн-курсів, перекладення навчальних матеріалів на різні мови, збирання даних для соціальних чи освітніх досліджень, організація краудфандингових кампаній для модернізації обладнання чи підтримки стипендійних програм тощо.

Переваги освітнього краудсорсингу: стимулювання інновацій та розвитку інноваційного середовища в освіті, підвищення якості освітніх матеріалів та послуг, активізації участі всіх стейкхолдерів в освітньому процесі; демократизація освіти, забезпечення її доступності та інклюзивності.

Огляд інструментів та цифрових платформ для освітнього краудсорсингу.

МОДУЛЬ 2. ФАНДРАЙЗИНГ В ОСВІТІ

Тема 5. Зміст фандрайзингової діяльності та форми її підтримки

Сутність, основні поняття та роль фандрайзингу у забезпеченні сталого розвитку освітніх організацій. Суб'єкти та об'єкти фандрайзингу. Принципи та завдання фандрайзингової діяльності: прозорість, орієнтація на стейкхолдерів, побудова довгострокових партнерств. Напрямки діяльності: залучення фінансів,

ресурсів і підтримки для освітніх програм, інфраструктури, інновацій. Ефективний фандрайзинг та фандрайзингові партнери. Помилки фандрайзингової діяльності

Фандрайзинг в освітніх некомерційних та громадських організаціях. Робота з міжнародними організаціями та донорами. Основний цикл роботи з донорами: знаходження, вирощування, запит пожертв управління. Волонтерська діяльність як невід'ємна складова фандрайзингу. Правила успішного фандрайзингу. Умови реалізації фандрайзингу.

Фандрайзинг як технологія пошуку та залучення додаткових інвестицій в освіту. Характеристика основних міжнародних неприбуткових організацій, що працюють в Україні.

Поняття про освітні ендаумент-фонди. Класифікація благодійних фондів за типом організації, що надає фінанси: урядові, корпоративні, суспільні, приватні, спеціальні. Визначення кола потенційних донорів.

Тема 6. Краудфандинг та грантування як інструменти залучення ресурсів для освітніх ініціатив

Сутність, мета та потенціал краудфандингу для фінансування освітніх проектів. Еволюція краудфандингу від локальних ініціатив до глобальних платформ. Роль краудфандингу у вирішенні актуальних завдань закладів освіти.

Етапи реалізації краудфандингового проекту. Формульовання мети, завдань і бюджетування. Визначення цільової аудиторії та каналів комунікації. Використання спеціалізованих платформ, баз даних, мереж професійної співпраці (ResearchGate, LinkedIn).

Використання краудфандингових платформ (GoFundMe, Kickstarter, Na-Starte тощо). Залучення соціальних мереж для промоції. Розробка ефективних маркетингових матеріалів (відео, презентації, тексти). Взаємодія з донорами. Звітування про використання коштів та посилення спільноти.

Огляд та критерії вибору краудфандингових платформ для освітніх проектів в Україні та світі. Приклади успішних кейсів, реалізованих на краудфандингових plataформах.

Грантування в освіті: сутність грантів, класифікація, роль у підтримці освітніх ініціатив. Грантодавчі організації: державні, міжнародні, приватні фонди; їх роль у фінансуванні освітніх проектів.

Підготовка грантової заявки: ключові етапи, написання концепції, бюджетування, комунікація з партнерами. Управління грантовими проектами: моніторинг виконання завдань, контроль ресурсів, звітність перед донорами. Наукові та практичні результати грантування: підвищення міжнародного рейтингу освітніх установ, створення інноваційних продуктів, розвиток партнерських мереж.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі*		
		Л	С	СР
Модуль 1. Проектний менеджмент як технологія управління інноваційним розвитком освітньої організації	80	4	2	70
ТЕМА 1. Основи проектного менеджменту в освіті	20	2	-	18
ТЕМА 2. Етапи життєвого циклу освітнього проекту	20	-	2	18
Тема 3. Інструменти та технології для управління освітніми проектами	20	2	-	18
Тема 4. Освітній краудсорсинг як проектний підхід до вирішення освітніх проблем	20	-	-	20
Модуль 2. Фандрайзинг у сфері освіти	40	2	2	36
Тема 5. Зміст фандрайзингової діяльності та форми її підтримки	20	2	2	16
Тема 6. Краудфандинг та грантування як інструменти залучення ресурсів для освітніх ініціатив	20	-	-	20
ВСЬОГО	120	6	4	110

*

Л – лекція

С – семінарське заняття

СР – самостійна робота

5. ТЕМИ ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№	Теми лекційних занять	Зміст лекційних занять	Год.
1	Основи проектного менеджменту в освіті	1. Поняття проєкту та їх класифікація у сфері освіти. 2. Інструменти формування проектної ідеї 3. Сутність та ключові стадії управління проєктами 4. Методи ситуаційного аналізу у проектному менеджменті 5. Можливості та перспективи впровадження проектного менеджменту в освіті	2
2	Інструменти та технології для управління освітніми проєктами	1. Сутність, мета, потенціал та переваги краудсорсингу для вирішення освітніх проблем 2. Інструменти для візуалізації проєктних процесів 3. Секрети успішної аплікаційної форми 4. Огляд інструментів та цифрових платформ для освітнього краудсорсингу 5. Проектна команда та стратегії комунікації у проєкти	2
3	Зміст фандрайзингової діяльності та форми її підтримки	1. Сутність фандрайзингу 2. Алгоритм пошуку коштів 3. Сутність краудфандингу 4. Характеристика найбільш відомих краудфандингових платформ 5. Огляд міжнародних грантодавчих організацій, що працюють в Україні	2
ВСЬОГО			6

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття № 1 до модуля 1: «Проектний менеджмент як технологія управління інноваційним розвитком освітньої організації»

Тема: Етапи життєвого циклу освітнього проєкту

Мета заняття – сформувати практичні навички заповнення аплікаційної форми проєкту (групова робота), використовуючи ключові елементи проектного менеджменту для ефективного планування, аналізу та презентації проєктних ініціатив.

Очікуваний результат: здобувачі у груповій співпраці отримують практичні навички заповнення аплікаційної форми проєкту, що включає аналіз і відбір проєктних ідей, створення відповідних документів і представлення результатів у форматі, готовому до подачі на фінансування або підтримку.

План:

1. **Ознайомлення з структурними елементами аплікаційної форми:** інформація про участника /ів проєкту, назва проєкту та опис; партнери

проєкту; модель 7 START; SMART-аналіз цілі проєкту; SWOT-аналіз проєкту; стратегія роботи зі стейкхолдерами; ієархія структури робіт; діаграма Ганта; загальний бюджет проєкту; перспективи життя після проєкту тощо.

2. **Групова робота із градації та відбору проєктних ідей** на основі виконаних індивідуальних завдань.
3. **Заповнення аплікаційної форми на основі обраних проєктних ідей.**
4. **Презентація результатів роботи команди:** кожна група презентує свій проєкт на основі аплікаційної форми.
5. **Оцінка якості заповнених форм, обговорення труднощів та отриманих результатів.**

Семінарське заняття № 2 до модуля 2 «Фандрайзинг у сфері освіти»

Тема: Зміст фандрайзингової діяльності та форми її підтримки

Мета заняття – сформувати розуміння сутності, основних понять і ролі фандрайзингу в освітній сфері, розвинути навички пошуку донорів і ресурсів для освітніх проєктів.

Очікуваний результат: здобувачі зможуть пояснити принципи та завдання фандрайзингової діяльності, визначати потенційних донорів і вибирати ефективні методи взаємодії з ними.

План:

1. **Обговорення ключових термінів** теми та їх специфіки стосовно освіти: фандрайзинг, фандрайзингової діяльності, краудфандинг, грант, донори.
2. **Аналіз успішних кейсів фандрайзингових і краудфандингових проєктів у сфері освіти:**
 - обговорення прикладів реалізованих проєктів;
 - визначення ключових факторів успіху.
3. **Комунікації як база краудфандингової кампанії:**
 - портрет цільової аудиторії: для чого його складати;
 - ведення сторінок у соціальних мережах для викликання довіри;
 - управління кризовими комунікаціями.
4. **Розробка концепції фандрайзингового проєкту (групова робота):**
 - формулювання мети та завдань;
 - визначення цільової аудиторії та потенційних донорів;
 - розробка стратегії комунікації із донорами;
 - обрання платформи (краудфандинг чи грант);
 - розробка маркетингових матеріалів (текстовий опис, ідея відео чи презентації).
5. **Презентація результатів групових проєктів.**

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Зміст роботи за темами	Кількість годин
Тема 1.	Основи проектного менеджменту в освіті	18
Тема 2.	Етапи життєвого циклу освітнього проекту	18
Тема 3.	Інструменти та технології для управління освітніми проектами	18
Тема 4.	Освітній краудсорсинг як проектний підхід до вирішення освітніх проблем	20
Тема 5.	Зміст фандрайзингової діяльності її форми підтримки	16
Тема 6.	Краудфандинг та грантування як інструменти залучення ресурсів для освітніх ініціатив	20
РАЗОМ		110

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тема 1. Основи проектного менеджменту в освіті

Завдання: Дайте розгорнуті відповіді на наступні питання:

1. **Дайте визначення** терміну «проект» та вкажіть ознаки, за якими проект можна відрізняти від інших видів діяльності.
2. **Обґрунтуйте** роль лідерства та комунікації в управлінні освітніми проектами.
3. **Опишіть** три основні виклики, з якими може зіткнутися керівник проекту в освітньому закладі, і запропонуйте можливі способи їх подолання.
4. **Перерахуйте проекти**, які Ви найчастіше втілюєте у своєму житті чи професійній діяльності.
5. **Обґрунтуйте**, спираючись на показники успішності реалізації проекту, чому саме проектний менеджмент є технологією, яка забезпечить інноваційний розвиток освітньої організації.

Результат виконання завдання – на вибір фото нотаток, презентація чи текстовий документ. Кожна позиція оцінюється за критеріями повноти та самостійності виконання завдань до 1 балу.

Максимальна оцінка – 5 балів.

Тема 2. Етапи життєвого циклу освітнього проекту

Завдання: Підготуйте та презентуйте індивідуальну проектну ініціативу (ідею проекту), що стане основою для заповненні аплікаційної форми проекту у ході виконання практичного завдання № 2.

Результатом виконання завдання є **контрольний лист для ідеї проєкту (конкурсу)**, що має наступну структуру:

1. Аналіз вихідної ситуації проєкту.

Що є причиною виникнення ідеї проєкту? Як є і як має бути те, що нас не влаштовує. Чому керівництво закладу освіти має підтримати проєкт? Що залежить від нас: насущні проблеми, які стосуються всього колективу й можливо повинні були бути вирішені раніше, вимоги до закладу ззовні, конкуренція.

2. Переваги проєкту

Які переваги проєкт пропонує і кому? Це може бути підвищення репутації закладу та позиціонування його освітніх послуг, згуртованість та поліпшення соціально-психологічного клімату колективу, підвищення якості освіти, подолання освітніх втрат, зменшення кількість конфліктів і насильства тощо.

3. Яких конкретних результатів Ви очікуєте від проєкту?

Короткий, але по можливості, наочний опис ситуації, після того, як є і як Ви бачите ситуацію після реалізації проєкту.

4. Зазначте користь проєкту для усіх його учасників (проєктної групи, учасників та стейкхолдерів)?

Можливе зменшення навантаження, можливість брати участь у прийнятті рішень, впливати на ситуацію, переваги для подальшої кар'єри.

5. Визначити, чому Ви навчитеся у цьому проєкті.

6. Скільки учасників повинне входити в проєктну команду?

Максимальна чисельність повинна становити 7 чоловік. Більші команди часто неефективні та схильні до конфліктів.

7. Перерахуйте вимоги, що висуваються учасникам майбутньої проєктної команди.

Найважливіша вимога – це готовність приділити проєктній роботі певну кількість часу. Це необхідно продумати заздалегідь (робота над тематичним наповненням, частота й тривалість зустрічей, документація, комунікація).

8. Перерахуйте критерії для відбору учасників проєкту

Це особливо деликатне питання, на яке не існує єдиної відповіді (лідери, представники мовчазної більшості ...).

9. Вкажіть дедлайн проєкту

Коли повинен початися проєкт? Як довго він повинен тривати?

10. Перерахуйте можливі джерела фінансування проєкту

11. Визначте мету проєкту та перевірте її за SMART-формулою

12. Індикатори проєкту.

Індикатори проєкту — це кількісні або якісні показники, які дозволяють вимірювати зміни, які відбуваються внаслідок реалізації нашого проєкту та дозволяють оцінити успішність його впровадження.

13. Перерахуйте можливі ризики реалізації проєкту

Ризики можуть бути організаційного, комунікаційного, кадрового, репутаційного, технічного характеру, порушення дедлайнів тощо. Виявлення, оцінка та управління ризиками на етапах планування й реалізації проєкту є критично важливими для досягнення успіху. Застосування інструментів аналізу

(SWOT, PEST, GAP) та регулярний моніторинг допоможуть мінімізувати ризики й забезпечити стабільний розвиток проєкту.

Результат виконання завдання – текстовий документ чи презентація із заповненими пунктами. Максимальна оцінка – 16 балів.

Тема 3. Інструменти та технології для управління освітніми проєктами

Завдання: Розробити інструкцію для використання одного із цифрових інструментів управління проєктами або командної співпраці.

Інструкція для обраного цифрового ресурсу має включати:

- **короткий огляд інструменту** (призначення, основні функції, переваги використання в освітніх проєктах);
- **покрокову інструкцію для виконання базових дій** (реєстрація та налаштування аккаунту, створення проєкту чи робочої області, додавання учасників команди, приклади за можливості);
- **рекомендації щодо інтеграції інструменту з іншими платформами або сервісами та можливості використання для управління освітнім проєктом** (наприклад, створення навчального курсу, проведення конференцій, модернізація навчальної інфраструктури).

Результат виконання завдання – презентація до 10 слайдів. Інструкція має бути оформлена з використанням зображень, скриншотів та прикладів.

Максимальна оцінка – 5 балів.

Тема 4. Освітній краудсорсинг як проєктний підхід до вирішення освітніх проблем

Завдання: Напиши есе на одну із тем обсягом 1-2 сторінки:

- Роль краудсорсингу в освітніх інноваціях, визначивши ключові аспекти його впливу на якість навчальних матеріалів, доступність освіти та активізацію участі спільноти.
- Основні принципи організації краудсорсингового проєкту в освіті, зосередивши увагу на залученні учасників, прозорості процесів та досягненню довгострокових результатів.
- Сучасні напрями використання краудсорсингу для вирішення освітніх проблем.

Критерій оцінювання есе:

- Тема есе повністю розкрита, автор демонструє глибоке розуміння сутності краудсорсингу в освіті (1 бал).
- Логічність та структура викладу (1 бал).

- Наведені аргументи є переконливими, базуються на фактах, дослідженнях або реальних прикладах (1 бал).
- Присутні авторські міркування, які демонструють критичне мислення (1 бал).
- Дотримано обсягу 1-2 сторінки (1 бал).

Результат виконання завдання – есе до 2 сторінок.

Максимальна оцінка – 5 балів.

**Тема 5. Зміст фандрайзингової діяльності та форми її підтримки
ОПРАЦЮВАННЯ ОДНОГО БЕЗКОШТОВНОГО ОН-ЛАЙН КУРСУ
НА ВИБІР:**

1. Онлайн курс «Краудфандинг: як зібрати кошти на свій проєкт» на платформі Дія. Освіта. за покликанням:

<https://osvita.dlia.gov.ua/courses/crowdfunding-how-to-raise-money-for-your-project>

Програма курсу включає питання:

- **Що таке краудфандинг.** Краудфандинг як командний інструмент фінансування проєкту. Які є краудфандингові платформи. Етапи краудфандингу. Важливість комунікацій під час краудфандингової кампанії.
- **Як перетворити ідею на краудфандинговий проєкт.** Чому для успішної краудфандингової кампанії важливо розуміти аспекти її реалізації. Як прописати візію, цілі та KPI. Для чого потрібно враховувати ризики. Які ініціативи найкраще фінансувати за допомогою краудфандингу.
- **Організація роботи в команді та управління проєктом.** Які є основні кроки планування та реалізації проєктів. Скільки людей потрібно, щоб реалізувати краудфандингову кампанію. Як ставити завдання та відстежувати прогрес. Для чого розподіляти ролі та зони відповідальності.
- **Планування витрат і створення бюджету кампанії.** Які дані потрібні для складання бюджету. Яку суму можна покрити за допомогою краудфандингу. Як правильно формувати бюджет. Чим корисне співфінансування.
- **Як вести комунікації краудфандингової кампанії.** Комунікації як база краудфандингової кампанії. Для чого складати портрет цільової аудиторії. Як вести сторінки в соціальних мережах так, щоб викликати довіру і запам'ятовуватися. Факапи й антикризова комунікація.
- **Креативні PR-кампанії та нетворкінг.** Як працювати зі ЗМІ. Для чого потрібен системний піар. Створення спільноти амбасадорів навколо краудфандингового проєкту. Креативні формати для залучення донатів.

- **Як шукати партнерів проєкту.** Співпраця з бізнесом та неприбутковим сектором: тонкощі й варіанти колаборацій. Як позиціювати свій проєкт у партнерствах. Як пітчити свою ідею взаємодії, щоб вона відгукнулася.
- **Звітування під час та після краудфандингової кампанії.** У якому форматі подавати фінансовий та наративний звіти. Для чого потрібний регулярний контакт з доброчинцями. Обговорення результатів проєкту всередині команди.

2. Онлайн курс «Підготовка та впровадження проєктів розвитку громад» на платформі **Prometheus** за покликанням:

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/pidgotovka-vprovadzhennya-proektiv-gromad/>

Програма курсу:

- стратегічний підхід до визначення ідей для проєктів місцевого розвитку;
- підготовка конкурентної проєктної заявки;
- оцінювання шансів проєктної ідеї на перемогу для економії зусиль або завчасної відмови від підготовки проєктної заявки;
- процедури експертної оцінки проєктів;
- впровадження проєктів та подання звітів;
- специфіка міжнародних донорських організацій, які надають технічну допомогу в Україні;
- особливості роботи з державним фондом регіонального розвитку.

Результатом виконаного завдання є сертифікат про проходження відповідного курсу, який оцінюється у рамках вивчення дисципліни «Управління проектами і фандрайзинг у сфері освіти» у **10 балів (незалежно від кількості сертифікатів!!)**

Тема 6. Краудфандинг та грантування як інструменти залучення ресурсів для освітніх ініціатив

Завдання: Комплексний аналіз краудфандингової платформи welfare.green / bigggidea тощо (на вибір)

Підготуйте структурований звіт:

- 1) Ознайомтеся з платформою за покликанням <https://welfare.green/ua/> чи <https://bigggidea.com/> тощо, звертаючи увагу на її місію, цільову аудиторію та ключові принципи роботи.
- 2) Визначте, як обрана платформа підтримує освітні ініціативи та сприяє розвитку освітніх проєктів.
- 3) Проаналізуйте механізми фінансування обраної платформи: умови запуску кампаній, методи оплати, комісійні збори та інші аспекти, які впливають на успішність збору коштів.

- 4) Оцініть переваги та можливі обмеження платформи у контексті реалізації освітніх проектів.
- 5) Знайдіть та проаналізуйте декілька прикладів успішних освітніх проектів, реалізованих на обраній платформі, опишіть їх цілі, використані стратегії та досягнуті результати.
- 6) Узагальніть результати дослідження, сформулювавши основні ідеї щодо потенціалу для розвитку освітніх ініціатив на обраній платформі.

Максимальна оцінка за виконання завдання до теми 6 становить 5 балів і не залежить від кількості виконаних завдань!

9. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

Питання до іспиту з дисципліни «Управління проектами і фандрайзинг у сфері освіти»

1. Охарактеризуйте поняття «проект» та його властивості у контексті освітнього середовища
2. Охарактеризуйте основні види проектів в освіті та наведіть конкретні приклади
3. Опишіть ознаки, які відрізняють проектну діяльність від повсякденної роботи
4. Визначте основні етапи реалізації проекту та охарактеризуйте завдання кожного етапу
5. Визначте основні етапи управління проектом у закладі освіти
6. Розкрийте значення оцінки вихідної ситуації для правильного планування та визначення цілей проекту
7. Проаналізуйте як аналіз вихідної ситуації впливає на прогнозування результатів і оцінку ризиків проекту
8. Охарактеризуйте процес формування мети проекту з використанням методики SMART
9. Охарактеризуйте ключові компоненти методу SMART та їх роль у плануванні проекту
10. Опишіть сутність SWOT-аналізу для оцінки внутрішнього середовища освітніх проектів
11. Опишіть сутність PEST-аналізу для оцінки зовнішнього середовища освітніх проектів
12. Розкрийте принципи проектного управління та їх значення для освітніх організацій
13. Охарактеризуйте вплив проектного менеджменту на інноваційний розвиток освітніх закладів
14. Визначте ключові фактори, які впливають на успішність проекту
15. Опишіть сутність трикутника обмежень в управлінні проектами та його застосування в освітньому середовищі

16. Охарактеризуйте сутність ієрархічної структури робіт (WBS) в управлінні проектами
17. Опишіть етапи створення ієрархічної структури робіт (WBS) для освітнього проекту
18. Сформулюйте основні компоненти моделі 7 START і поясніть їх значення для успішного управління проектами
19. Розкрийте переваги використання ієрархічної структури робіт (WBS) для ефективного управління проектами в освіті
20. Опишіть етапи формування команди проекту та визначте їх значення для успішної реалізації освітніх ініціативи
21. Розкрийте роль лідера проекту у забезпеченні ефективної роботи команди, комунікації та мотивації її учасників
22. Охарактеризуйте основні труднощі, які можуть виникати під час формування команди проекту
23. Визначте бар'єри можуть виникнути при реалізації міжнародних освітніх проектів?
24. Охарактеризуйте можливості цифрових платформ у проектну діяльність
25. Опишіть переваги використання хмарних технологій у керуванні освітніми проектами
26. Дайте визначення терміну «планування» та розкрийте його роль в управлінні проектами
27. Визначте роль діаграм Ганта в плануванні проектних етапів
28. Опишіть основні ролі стейххолдерів у процесі реалізації проекту загалом та їх місце у комунікації проекту зокрема.
29. Охарактеризуйте методи аналізу зацікавлених сторін у проектному менеджменті
30. Охарактеризуйте методику побудови матриці ризиків для оцінки можливих загроз у проекті
31. Визначте ефективні способи комунікації у проектних командах
32. Охарактеризуйте поняття дедлайну та основні методи управління часом у рамках освітнього проекту
33. Розкрийте сутність освітнього краудсорсингу
34. Опишіть потенціал краудсорсингу для вирішення освітніх проблем
35. Охарактеризуйте переваги краудсорсингу для розвитку інноваційного середовища
36. Розкрийте етапи організації краудсорсингового проекту у закладі освіти
37. Охарактеризуйте інструменти для комунікації у краудсорсингових проектах
38. Розкрийте можливості використання штучного інтелекту в управлінні проектами
39. Опишіть процес формування бюджету проекту та оцінки фінансових ризиків
40. Охарактеризуйте сутність фандрайзингу в освітній сфері та його роль в забезпеченні сталого розвитку освітніх організацій
41. Опишіть основні принципи та напрями фандрайзингової діяльності

42. Визначте основні фандрайзингової діяльності
43. Визначте основні джерела фінансування фандрайзингової діяльності та надайте їх характеристику
44. Перерахуйте категорії донорів та притаманні їм ресурси
45. Опишіть способи залучення волонтерів до фандрайзингових ініціатив у галузі освіти
46. Перелічіть основні інструменти та форми підтримки фандрайзингу в освіті
47. Охарактеризуйте відмінності між фандрайзингом та краудфандингом
48. Охарактеризуйте сутність краудфандингу в освітній сфері та його роль у залучення ресурсів для освітніх ініціатив
49. Охарактеризуйте основні краудфандингові платформи
50. Визначте основні інструменти пошуку грантових програм для освітніх проектів
51. Визначте роль соціальних мереж у залученні ресурсів для освітніх проектів
52. Охарактеризуйте методи підготовки презентації для донорів і грантодавців
53. Поясніть важливість прозорості в управлінні залученими коштами
54. Розкрийте механізми забезпечення довгострокового партнерства у фандрайзинговій діяльності
55. Визначте основні фактори успіху краудсорсингових освітніх проектів
56. Опишіть приклади застосування інструментів фандрайзингу для модернізації закладів освіти
57. Опишіть роль грантових програм у підтримці інновацій та розвитку закладів освіти
58. Визначте сутність поняття «грант» та їх класифікація за призначенням та джерелами фінансування
59. Визначте основні виклики, з якими стикаються освітні організації при написанні грантових заявок
60. Опишіть стратегії забезпечення сталого розвитку проєкту після його завершення

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Управління проєктами та фандрайзинг у сфері освіти» передбачає навчання із застосуванням наступних методів: словесні (пояснення, розповідь, лекція із залученням інтерактивних технологій (онлайн-опитування, вікторини), навчальна дискусія); наочні (ілюстрування із застосуванням презентацій, відео та графічних матеріалів, опорні мультимедіа-конспекти для підтримки засвоєння матеріалу, використання цифрових інструментів для візуалізації проєктних процесів); практичні (виконання групових завдань), опанування цифрових інструментів візуалізації проєктних процесів, а також комунікації і колаборації, розробка проєктів.

Не лекціях здобувачі отримують теоретичну базу, ознайомлюються із категорійним апаратом проєктного менеджменту та фандрайзингової діяльності,

сучасними платформами і сервісами для управління проектами та комунікації, , а також знайомляться з методами інтеграції цифрових інструментів в управління проектами на всіх етапах життєвого циклу, включаючи від виникнення ідеї до моніторингу і оцінки результатів.

На практичних заняттях здійснюється акцент на формуванні практичних навичок роботи щодо розробки власних проектів, зокрема написанні аплікаційних форм та оцінки ресурсів і ризиків проекту для їх успішної реалізації у сфері освіти дорослих.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти реалізується у підготовці до практичних занять, у виконанні індивідуальних завдань, аналіз літератури та цифрових ресурсів, а також опрацювання масових відкритих онлайн курсів на платформах Дія. Освіта та Prometheus.

Під час підготовки до занять здобувачі вищої освіти розвиватимуть навички самостійності, критичного аналізу та аналітичного мислення, використання сучасних цифрових платформ і сервісів, критичного оцінювання цифрових ресурсів, інтеграції цифрових технологій управління проектами на всіх його етапах, застосування отриманих теоретичних знань для вирішення практичних завдань.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійне обладнання, ноутбук, система управління навчанням Google Classroom; сервіси зберігання, управління та спільної роботи з файлами Google Drive (Docs, Sheets, Slides, Meet, Forms, Sites, Calendar, Keep, Jamboard); платформи масовий відкритих онлайн курсів платформах Дія. Освіта та Prometheus; засоби для візуалізації управління проектами (Trello, TasksBoards, Microsoft Project, Monday.com), інструменти для командної співпраці (Google Workspace, Slack, Miro), пошукові системи.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час виконання практичних занять, тестування у ході отримання сертифікатів щодо проходження масових відкритих онлайн курсів, виконання індивідуальних завдань на платформі Google Classroom, що виносяться на самостійне опрацювання у різних формах (написання есе, опрацювання теоретичних відомостей, розробка інструкцій, аналіз сайтів та наукових статей), а також іспит у формі тестування.

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Загальна (остаточна) кількість балів вираховується сумарно: бали поточного контролю – 60 плюс екзаменаційний бал – 40. Максимальна кількість балів – 100.

Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача при оцінюванні результатів поточного контролю та виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Управління проектами і фандрайзинг у сфері освіти», є:

- **оригінальність:** продемонстровано авторський підхід, оригінальні ідеї та рішення;

- **практична цінність або застосовність результатів:** результати роботи мають практичне значення або потенціал для застосування в професійній діяльності);
- **точність і повнота виконання:** усі частини завдання завершені в повному обсязі відповідно до поставлених вимог і завдань;
- **дотримання дедлайнів:** завдання подано вчасно, відповідно до встановлених термінів;
- **візуальна привабливість та оформлення:** завдання оформлено відповідно до вимог (структура, стиль, формат), презентація матеріалів є привабливою, зрозумілою й естетичною.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-балльній шкалі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	добре
68-74	D	задовільно
60-67	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	незадовільно

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Активність здобувача освіти на лекції – 2 бали за 1 лекційне заняття (2*3=6 балів)

Активність здобувача освіти на семінарських заняттях – 2 бали за 1 годину семінарського заняття (2*4=8 балів)

Сумарно за аудиторну роботу студент отримує 14 балів.

Виконання індивідуальних завдань оцінюється відповідно до виду заняття, що вказується додатково у кожній темі і сумарно становить 46 балів.

Екзамен – 40 балів

Поточний контроль													Екзамен	Всього						
Тема 1			Тема 2			Тема 3			Тема 4			Тема 5			Тема 6				40	100
Л	С	IЗ	Л	С	IЗ	Л	С	IЗ	Л	С	IЗ	Л	С	IЗ	Л	С	IЗ			
2	-	5	-	4	16	2	-	5	-	-	5	2	4	10	-	-	5			

Л – активність здобувача освіти на лекційному занятті

С – активність здобувача освіти на семінарському занятті

IЗ – виконання індивідуального завдання

Умови відпрацювання пропущених занять

Сумарна загальна кількість балів за відвідування аудиторних занять, що включає відвідування лекцій та активність на практичних заняттях, становить 20 балів. В умовах, коли 90% матеріалу виноситься на самостійне опрацювання, відпрацювання аудиторних занять є обов'язковим з можливістю їх відпрацювання в один із способів:

1) для лекцій – визначити ключову термінологію лекції відповідно до презентації та зробити короткий словник;

2) для практичних – виконання завдання за інструкціями та завантаження їх на платформу Google ClassRoom;

3) для всіх аудиторних занять – можливості для неформальної освіти: отримання сертифікату за онлайн курс «*Основи проектного менеджменту: Створення та планування проєкту*» на платформі Prometheus за покликанням:

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/project-management-fundamentals/>

Даний курс спрямований на засвоєння основних концепцій створення та планування проєктів та охоплює як більш традиційні лінійні процеси (такі як Waterfall-підхід), так і динамічні та ітеративні підходи гнучких гібридних моделей (методологія Agile), що дозволяє у подальшому обирати оптимальний підхід для будь-якого власного проєкту, щоб збільшити шанси на його успіх. Курс, автором якого є Фатане Тагнабоні-Дутта, докторка філософії, PMP, CSPO, професорка Університету Іллінойсу, доступний англійською мовою на платформі Coursera та перекладено українською мовою з дозволу Університету Іллінойсу.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3870>

2. Махіня Т. А. Управління закладом освіти в епоху крауд-технологій. Тенденції та проблеми управління закладами освіти: виклики ХХІ століття: кол.монографія / за наук.ред.М.О.Кириченка. Київ, 2021. С. 84-94. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736735/>

3. Махіня Т. А. Цифрові інструменти для командної співпраці в управлінні освітніми проєктами. *Позиціонування закладів освіти на ринку освітніх послуг в умовах воєнного стану*: Матеріали Всеукраїнського науково-методологічного семінару 29 жовтня 2021 р. Київ – Бориспіль: ДЗВО «Університет менеджменту освіти». 2021, 243 с. С. 111-115. URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>

4. Управління проєктами і фандрайзинг у сфері освіти: навчально-методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. I.B.Єгорова. ІваноФранківськ, 2021. 140 с. URL : <http://surl.li/uhanjo>

5. Управління проектами. Навчально-методичний комплекс. В. Приймак. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024. 100 с

ДОПОМОЖНА

1. Волотовська, Т. (2024). Використання штучного інтелекту у розвитку професійної мобільності учасників освітнього процесу. *Перспективи та інновації науки*, (4 (38)).
 2. Махиня Т. А. (2015). Визначення сильних і слабих сторін діяльності навчального закладу у процесі дослідження його внутрішнього середовища *Народна освіта. Науково-методичний електронний педагогічний журнал*. № 3 (27). URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/719332/1/%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%9C%D0%B0%D1%85%D0%B8%D0%BD%D1%8F%20%28SWOT%202015%29.pdf>
 3. Махиня Т. А. (2017). Використання соціальних медіа в освітньому event-менеджменті. *Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи*: зб. ст. П'ятої міжнародної науково-методичної конференції. Київ. Центр Вільної Преси, Академія української преси/ С. 244-253 URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/719573/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%9C%D0%B0%D1%85%D0%B8%D0%BD%D1%8F%20%285%20%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D0%8B%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F%202017%29.pdf>
 4. Махиня Т. А. (2018). Висвітлення діяльності закладу освіти у соціальних мережах : особливості підготовки медіатекстів. *Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи*: зб. ст Шостої міжнародної науково-методичної конференції. Київ. Центр Вільної Преси, Академія української преси. С. 211 – 219. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/719542/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%9C%D0%B0%D1%85%D0%B8%D0%BD%D1%8F%20%286%20%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D0%8B%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F%202018%29.pdf>
 5. Махиня Т. А. (2020). Комунікації закладу загальної середньої освіти у соціальних мережах: переваги, проблеми та можливості. *Критичне мислення в епоху токсичного контенту*: зб. ст Восьмої міжнародної науково-методичної конференції. Київ. Центр Вільної Преси, Академія української преси. С. 256-264. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722055/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%9C%D0%B0%D1%85%D0%B8%D0%BD%D1%8F%20%288%20%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D0%8B%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F%2020200%29.pdf>

6. Махіня Т. А. (2017). Трансформація цінностей учасників освітнього процесу у віртуальній культурі соціальних мереж. *Теорія та методика управління освітою. Електронне наукове фахове видання.* Випуск 2 (20). URL : http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v2_17/%D0%9C%D0%B0%D1%85%D0%B8%D0%BD%D1%8F.pdf
7. Проектний менеджмент для інноваційного розвитку освітніх організацій України: навч. посіб. для підготовки магістрів за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами», підвищення кваліфікації слухачів, керівників навчальних закладів/З. В. Рябова, А. Б. Єрмоленко, Т. А. Махіня та ін.; за заг. ред. академіка В. В. Олійника, маг. Ф. Фреха; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; КультурКонтакт Австрія. К., 2016. 118 с.
8. Стандарт з управління проектами та Настанова до зводу знань з управління проектами (Настанова PMBOK). 7-е видання. 2021. 370 с. URL : <https://pmiukraine.org/pmbok7>
9. Фещенко, А., & Волотовська, Т. (2024). Ефективність інтеграції штучного інтелекту в менторські програми при навчанні та підвищенні кваліфікації. *Collection of scientific papers «ЛОГОС»*, (October 18, 2024; Cambridge, UK), 361-363.
10. Чиркова Ю.Л. & Лиса Д.С. (2022). Роль фандрайзингу в умовах розширення джерел фінансування ініціатив вітчизняних суб'єктів господарювання: міжнародний досвід та особливості застосування у час війни. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку.* № 2 (8). С. 312–319. URL : <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/dec/29546/220972maket-316-323.pdf>
11. Проектний менеджмент у закладах професійної (професійно-технічної) освіти: практ. посіб. / О. В. Бородієнко, З.В. Рябова, О. П. Радкевич. Житомир: «Полісся», 2021. 234 с .
12. Рантюк І. І. Використання інформаційно-комунікаційних технологій управління проектами у процесі неформальної освіти фахівців ІТ-компаній : дис. ... д-ра філософії : 011. Київ, 2024. 367 с.
13. Рудніченко,Є., Гавловська, Н., Сарафинюк, Я., & Кривдик, М. (2021). Теоретичні основи управління проектами з позиції використання сучасних інструментів цифрового проектного менеджменту. *Український журнал прикладної економіки та техніки.* Т. 6, № 3. С. 72-78. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ujae_2021_6_3_11
14. Управління бізнес-проектами: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 073 «Менеджмент». Л.В. Шинкарук, М.М. Деліні, А.В. Суханова, К.А. Алексеєва. Київ. НУБіП. 2021. 325 с. URL : https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u317/2021_posibnik_ubp.pdf
15. Allan, B. (2004). Using ICT to support the project. In Project Management: Tools and Techniques for Today's ILS Professional (pp. 108–126). chapter, Facet.
16. Kartashova, L.; Prykhodkina, N.; Makhynia, T.; Tymoshko, H.; Sholokh, O. & Zhuravlev, F. (2022). Social Media as a Strategic Tool in School Management: Experience of Ukraine and USA. In Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology - Volume 1: AET, ISBN 978-989-758-558-6, pages 196-210. DOI: <https://doi.org/10.5220/0010922400003364>.

17. Prykhodkina N., Makhynia T. (2020). Using of Social Media in School Management: Experience of Ukraine and United States of America. *Освітній вимір: зб. наук. праць.* Вип. 3(55). С. 181–198. DOI : <https://doi.org/10.31812/educdim.v55i0.3952>
18. Rozhnova, T., Sholokh, O., Kapinus, O., Makhynia, T., & Prykhodkina, N. (2024). Formación del personal científico y pedagógico en instituciones de educación superior: calidad y requisitos. (Підготовка науково-педагогічних кадрів у ЗВО: якість та вимоги) Revista Eduweb, 18(1), 164–179. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2024.18.01.12>
19. Vaskiv, R., & Veretennikova, N. (2023). Features of the use of information and communication technologies to support project processes in distributed teams. *Computer Systems and Information Technologies*, (4), 36–43. URL : <https://doi.org/10.31891/csit-2023-4-5>

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітні гранти, програми, стипендії. URL : <https://chaszmin.com.ua/osvitni-programy-granty-stypendiy/>
2. Експерт (Дубляж Українською). URL : <https://www.youtube.com/watch?v=BZzHNkH6k7s>
3. Основи проектного менеджменту: Створення та планування проєкту. Онлайн курс на платформі Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/project-management-fundamentals/>
4. Підготовка та впровадження проєктів розвитку громад. Онлайн курс на платформі Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/pidgotovka-vprovadzhennya-proektiv-gromad/>
5. Краудфандинг: як зібрати кошти на свій проєкт. Онлайн курс на платформі Дія. Освіта. за покликанням: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/crowdfunding-how-to-raise-money-for-your-project>
6. Управління проєктами. Модуль eLearning від elearn.jaeurope.org про управління проєктами за покликанням: <http://surl.li/qkjfuc>
7. Дерево здобутків у маневицькій школі №2. (10 лип. 2017 р.). Проект «Зміни свою школу» від Сніданок з 1+1. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=B2wDребnnZE>
8. Донори та Фонди. URL : <https://granty.org.ua/granty#donory>
9. Гранти на персональні проєкти у сфері освіти від House of Europe. URL : <https://houseofeurope.org.ua/opportunity/109>
10. Вулиці Лондона у коридорах школи. (19 черв. 2017 р.). Проект «Зміни свою школу» від Сніданок з 1+1. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=zVbF8Pms7WU>
11. Освітній проєкт «Насіння для майбутнього»: чим він корисний студентам? (13 лист. 2023 р.). URL : <https://www.youtube.com/watch?v=IxkRbnOWIL4>
12. Збереження історичної пам'яті. Новий освітній проєкт #MemoryCraft.(19 квіт. 2024 р.). URL : <https://www.youtube.com/watch?v=bQ9CVzUx6wo>
13. Гранти для освітян. (9 лист. 2022 р.). Безплатний вебінар Мар'яна Кобелі – експертки у сфері грантових можливостей, засновниці Школи з написання грантових проєктів ЧАС ЗМІН. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=Rxo4Bhq4Z4&t=4778s>
14. Фантастичні гроші та де їх шукати? Настя Драчук. BUR LAB. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=v9uz1PVx7nc>